

דיני תאגידים

מרצה: ד"ר ניר מנדל, עו"ד ו- רו"ח

מתרגל: מר עדו שהרבני

סמסטר ב' תשע"א

מועד א'

מועד הבחינה:	יום רביעי 15.6.11, שעה 09:00
משך הבחינה:	ארבע שעות
מס' עמודים:	3 עמודים
חומר עזר:	מותר השימוש בכל חומר עזר.

היקף התשובה המירבי מצוין ליד כל שאלה. חריגות לא ייבדקו.

D-72

בהצלחה !!

הוראות חשובות לצורך סריקת מחברת הבחינה:

- נא להמנע מכתובה בעט ירוק או בעפרון.
- נא לא לכתוב בתחום השוליים.

בתום הבחינה על התלמיד להקפיד ולמסור למשגיחה באופן אישי את גיליון ומחברות הבחינה, ולהמתין עד אשר תסמן המשגיחה את המסירה.

חלק ראשון (85%, עד תשעה עמודים)

בני ואיתי הם בוגרי תואר ראשון. בשל מצוקת התעסוקה והשכר הנמוך אשר הוצע להם כשכירים, גמרו המה אומר "להעסיק את עצמם" והחליטו לפתוח יחדיו בר בתקווה להרוויח סכומים נאים. השניים הסכימו כי המיקום הוא הדבר החשוב ביותר והחליטו לחפש חלל מתאים שיוכלו לשכור. לאחר מספר שבועות של חיפושים מצאו מקום ברחוב אבן גבירול בתל אביב והחליטו לשכור אותו (בעת המו"מ טרם החליטו בני ואיתי האם יפעילו את העסק כיחידים או כתאגיד ופשיטא כי טרם החליטו אודות צורת ההתאגדות). לאחר החתימה על הסכם השכירות הגיעו בני ואיתי למסקנה כי הם יפעילו את הבר באמצעות חברה בע"מ. לפיכך, הם המשיכו במאמצי ההקמה, חתמו על הסכם עם חברת המשקאות הידועה "יתן – פה" באשר לאספקת משקאות וחביות בירה לבר (מבלי שסיפרו לחברת המשקאות הם פועלים עבור חברה בהקמה) וכן התקשרו עם קבלן שיפוצים ובנייה אשר יבנה את הבר על פי חזונם המשותף (ויידעו אותו כי הם פועלים עבור חברה בהקמה). כמו כן הם סיכמו עם חברים המבוסס אמיר, אשר הביע עניין במיזם, כי ישקיע כסף בחברה.

בתקנון החברה נקבע:

- (1) שם החברה: (באנגלית) "Smoking Bar", (בעברית) "בר – בור – גר";
- (2) הון המניות הרשום: א. 3 מניות שליטה, בנות 1 ₪ ע"נ כל אחת. ב. 8,000 מניות רגילות, בנות 10 ₪ ע"נ כל אחת;
- (3) בדירקטוריון החברה יכהנו לפחות שלושה דירקטורים ולא יותר מחמישה דירקטורים. כל בעל מניית שליטה רשאי למנות דירקטור אחד בגין כל מניית שליטה המוחזקת על ידו וכל בעל מניות רגילות רשאי למנות דירקטור אחד בגין כל 4,000 מניות רגילות המוחזקות על ידו;
- (4) כל דירקטור רשאי למנות דירקטור חליף תחתיו, לרבות את מי שמכהן כדירקטור חליף.

לאיתי ובני הוקצו מניית שליטה אחת לכל אחד וכן 2,000 מניות רגילות לכל אחד. לאמיר הוקצתה מניית שליטה אחת וכן 3,000 מניות רגילות.

בני, איתי ואמיר מינו עצמם כדירקטורים בחברה. בישיבת הדירקטוריון הראשונה הוחלט לאשר את חוזה השכירות, לא לאשר את ההסכם עם "יתן – פה", היות ונתקבלה הצעה טובה יותר לאחר מכן מחברת "כובע – שמאלה", ולא לאשר ההסכם עם קבלן השיפוצים, אלא להתקשר עם ניתאי, אחיו של איתי, העובד כשיפוצניק (ניתאי הבטיח לאיתי עמלה בשיעור של 20% מכל סכום אשר יקבל מהחברה). כמו כן הוחלט בישיבה כי אמיר ישתכר כדירקטור 7,000 ₪ בחודש, וכי בני ישמש כמנהל העסקים הראשי של הבר ובתמורה לכך ישתכר 15,000 ₪ בחודש.

הבר החל משגשג והוכתר בעיתונות הבידור כמקום "מספר אחת" בחיי הלילה של תל אביב, כאשר עיתונאים ומבילים רבים מסצנת חיי הלילה פוקדים אותו. אולם כעבור שנה נקלעה החברה לגרעון, זאת למרות שערב ערב היה הבר מלא עד אפס מקום. בחינה של התוצאות התפעוליות גילתה בני כלל לא פיקח על התנהלות הקופה (אלא העדיף לבלות את כל זמנו ב"פלירטטים" עם באות הבר), וכתוצאה מכך בוצעה מעילה בסכום של מיליון ₪. לאור זאת התכנס דירקטוריון החברה והוחלט כי בני יהיה מנוע מלעין במסמכים ובפרטיכלים של החברה וכן כי לא יהיה זכאי לקבל את הדוחות הכספיים של החברה.

לאור המצב העלה איתי הצעה כי כל מי שזימן בבר יותר ממשקה חריף אחד, יוכל לרכוש מנייה רגילה של החברה תמורת 100 ₪. אמיר קיבל את הצעתו, אך לאחר שגויסו בדרך זו 200,000 ₪ בלבד, החליטה החברה להציע לציבור את מניותיה. בתשקיף נכללה (בהסכמת) חוות דעתו של רו"ח של החברה, יוגב, אשר ציין בחוות דעתו כי "מערכות הבקרה הפנימית בחברה נאותות ולא נכשלו עד כה באופן משמעותי כלשהו".

דא עקא, רישום מניות החברה למסחר בבורסה נתקל בקשיים, אשר נפתרו באמצעות ההחלטה המתאימה של האורגן הרלבנטי.

בישיבת הדירקטוריון הראשונה לאחר הצעת מניות החברה לציבור ורישום מניותיה למסחר בבורסה מונו שני דירקטורים חיצוניים: דודו, כלכלן במקצועו, אשר אחותו הועסקה בשנה החולפת כמארחת בבר, וכן מר חוטר, מנהל חשבונות במקצועו. עוד הוחלט כי בני ואיתי יכהנו כחברי ועדת הביקורת, וכמבקר חיצוני שב ומונה יוגב (אשר לאור הגידול בהיקף מתן שירותי הביקורת לחברה, עם הפיכתה לחברה ציבורית, הכנסותיו הימנה מהוות כ- 20% מכלל הכנסותיו השנתיות). כמבקרת הפנים מינה דירקטוריון החברה את יעל, אשר אף משמשת לעיתים כברמנית בבר המופעל על ידי החברה (יעל הורשעה שנה קודם לכן בתקיפה חמורה של מבקר בבר אשר "התחיל אתה").

ברם, עקב שינוי בהלכי הרוח בחיי הלילה מצב החברה הידרדר, ואף הוגשה תביעה בסכום גבוה ביותר נגד החברה על ידי מבלה אשר לקה בהרעלת אלכוהול בעקבות ביקור בבר. לא זו בלבד שהחברה הסתירה את דבר התביעה אלא שאיתי ובני שידרו "עסקים כרגיל", ובראיונות שנערכו עמם בתוכניות ומקומונים של חיי הלילה חזרו ואמרו לא פעם כי החברה רווחית ביותר וכי צפויים להיפתח בקרוב מספר סניפים נוספים של הבר. בעקבות הראיונות הללו עלה מחיר המנייה של החברה, כאשר מנגד איתי החל למכור את מניותיו בבורסה, ואף יעץ לאחותו, לגיסתו (בת-הזוג של אחיו) ולהורי גיסתו (כל הללו רכשו מניות בהנפקה) לעשות כן. מנגד, אמיר, אשר שהה מספר חודשים בעסקיו מחוץ לישראל ולא היה מודע כלל למתרחש, נענה להצעת בני ורכש בעסקה מחוץ לבורסה את כל מניותיו של האחרון (בעקבות הרכישה הגיע אמיר לשיעור אחזקה של 55% במניות החברה).

כעבור זמן לא רב פרסמה החברה דוחות כספיים אשר הצביעו על המצב הקשה אליו נקלעה, וחלה ירידה משמעותית במחיר מניית החברה. החברה פרעה את חובותיה לספקי המשקאות דוד ויהונתן (אשר מיוודים באופן אישי עם אמיר), וזמן קצר לכן מכר הוגשה כנגד החברה בקשת פירוק. חודשיים לאחר הגשת הבקשה היא נתקבלה על ידי בית המשפט, אשר מינה מפרק לחברה. המפרק החל בהליכים המתאימים, לרבות נקיטת הצעדים כנגד האחראים להידרדרות מצבה של החברה.

דונו בכל הסוגיות המשפטיות העולות מהאירוע.

חלק שני (15%, עד עמוד אחד)

- א. שיעור הוצאות ההנהלה והכלליות מעמותות גבוה יותר ככלל מאשר השיעור האמור בחברות. מה יכול להיות ההסבר לכך? איזה אמצעי מציע חוק החברות כדי לצמצמם את התופעה ביחס לעמותות?
- ב. מילטון פרידמן, חתן פרס נובל לכלכלה, טען כי פעילות פילנתרופית (תרומות) של חברות כמוה כגניבה מהמשקיעים (בעלי המניות). הסבירו את טענתו של פרידמן וכיצד מתמודד עמה חוק החברות.